

ТУРЦИЯ

Единъ брой 2 гроша.

Единъ брой 2 гроша.

ВЪСТНИКЪ ЗА ИНТЕРЕСИТИ НА БЪЛГАРСКИЯТЪ НАРОДЪ.

ТУРЦИЯ излизва сѣка сѣбота на голѣмъ листъ, и сѣки вторникъ на малъкъ. Годишната цѣна за въ Имперіята, по царската поща, е 4 бѣли меджидѣта; вънъ отъ Имперіята, 5. Спомоществованіята трѣбува да сѣ годишни и прѣдплатени. Писмата за редакціята са надписувать до Г. Н. Геновича, редактора и издателя на вѣстника. Външните постоятели отговарять за вѣстника. Подписката на спомоществованіята става въ Ц/градъ-Бейоглу, Асмаж-Меджидъ № 23.

ОБЩИ НАЧАЛА ВЪРХУ ОРГАНИЗАЦИЈАТА НА УЧИЛИЩАТА.

VI.

За планътъ на прѣподаваніето.

Колкото повече сферата на училището е стѣснена, цѣльта му ограничена, учители въ малко число, и толкось повече сѣщо тѣй системата на класовети е проста. Въ първоначалните училища, дѣто има само единъ първоначаленъ учителъ, неможи освѣнъ да има единъ само класъ, нѣ който може да са раздѣли на много отдѣленія, споредъ възрастта и способностити на ученицити. Раздѣленіето въ много класове става нужно на часътъ когато завѣденіето смѣта едно голѣмо число ученици и мнозина учители. Сѣки пѣтъ когато това е възможно, числото на класовети трѣбува да бѣде въ отношеніе съ онова на ученицити, за да не бѣдѣтъ прѣтоварени. За туй вижда ни са че имената на число които дава ми за класовети трѣбува да бѣдѣтъ въ отношеніе съ степенъта на прѣдполаганити познанія за да не можемъ да са лжжемъ, въ това отношеніе, отъ сѣщити наименозанія. Ако единъ ученикъ отъ едно заведение раздѣлено на осемъ класса, на примѣръ, ни каже че е на третиятъ, числото единъ, което означава най прѣднѣтъ, нѣ ще знаемъ че има два класса по горѣ, отъ него, и че е минѣлъ вече петъ по доли отъ тѣхъ. Нѣ ако отъ единъ класъ правимъ два които да носѣтъ сѣщото име като прибавимъ първо или второ отдѣленіе, неможемъ вече да си направимъ една твърдъ точна идея за познаніята на момъкътъ.

За да опрѣдѣлимъ числото и послѣдствіето на уроцити, трѣбува да имамъ прѣдъ видъ възрастта на ученицити и родътъ на заведеніето. Нѣ ще говоримъ по особно за този прѣдметъ по нататѣкъ; колкото за сега нѣ ще са ограничимъ да покажемъ че трѣбува да имамъ грижи къмъ много съществени точки. Най на прѣдъ трѣбува щото здравіето на ученицити да не бѣде въ страданіе отъ работата на училището. Тѣй, на примѣръ, уроцити тутакси слѣдъ обѣдити, сѣ твърдѣ уморителни, за учители и ученицити. Сетѣ не трѣбува да изгабѣми отъ прѣдъ очи пазеніето на добріятъ редъ, най много когато има многочетни класове; подъ тѣзи точка на зрѣніе, трѣбува да избира ми по прѣдпочитаніе за уроцити часовети които не искѣтъ освѣтленіе. Послѣ трѣбува да имамъ прѣдъ видъ благоприятити минути за ученія, и да ги употребява ми за прѣдметити на преподаваніе които искѣтъ повече дѣятелность на духъ. Сутринна на примѣръ, духътъ са показва по дѣгеленъ; въ първити уроци на сутринъта и подиръ пладне, ученицити сѣ по добрѣ пригосвени отъ колкото въ слѣдѣющити уроци. Нѣ не трѣбува да забравѣми че клоновети на прѣподаваніе трѣбува, колкото е възмож-

но, да са промѣнятъ; тѣй щото единъ планъ на ученіе, който изискува много усилия на умъ, да са послѣдува отъ единъ други който да изискува по малко; най сетѣ, нѣй вѣрваме че сгоднѣ ще бѣде да не туряме твърдѣ разетояніе между уроцити които са отнасятъ до клонове на които неможемъ да дадемъ освѣнъ малко врѣме въ седмицата.

Нестига да показва ми само че таквѣ или онаквѣ уроци трѣбува да правимъ въ сѣки класъ презъ едно урѣчено врѣме. Това е самото срдѣство за да приготвимъ добрѣ ученицити отъ единъ класъ за да минѣтъ въ единъ други; и да избѣгнемъ жалостни слѣдствія които сѣ были често резултатъ на едно небрѣженіе въ това отношеніе.

Въ заведеніята дѣто сѣ прѣти нѣкои книги споредъ които трѣбува да са слѣдува, нѣй можемъ твърдѣ добрѣ да отрѣдимъ до каква точка разнити ученія трѣбува да са простирѣтъ. Това е една сгода и едно срдѣство за да придобѣмъ единството на прѣподаваніето. Нѣй ще забѣлѣжимъ тука че има книги които сѣ съвършено нужни, таквѣ както граматикити и нѣкои добри книги написани на языкътъ когото ученицити трѣбува да учѣтъ; другити са виждѣтъ да не сѣ толкось потребни, таквѣ както книгити за географія, исторія, физика и прочее. При сѣчко това, ако сме честити да намѣримъ списанія които да задоволявѣтъ учители, добро ще бѣде да са служимъ съ тѣхъ, понеже нѣй установява ми тѣй единъ какъвъ да е постояненъ ходъ въ прѣподаваніето безъ да мѣчимъ твърдѣ учителътъ и безъ да му отнѣма ми сѣка свобода. Съ този начинъ диктуваніята които ще кара ми да правѣтъ ученицити, и които въ много училища, поглѣщатъ едно драгоцѣнно врѣме, ще са ограничавѣтъ само на наблюденія които учителътъ ще намѣри за добро и полезно да прибави на книгата която са намира въ рѣцѣти на ученицити. Между сгодити които можемъ да извадимъ отъ добри списатели, нѣй трѣбува да причислимъ и тѣжитѣе че ученицити могатъ тогасъ да обгрѣнѣтъ съ единъ поглѣдъ сѣчкѣтъ пѣтъ когото имѣтъ да изходѣтъ, да повтарѣтъ у тѣхъ урокътъ когото сѣ слушали, и да си наумѣвѣтъ съ повече леснина развитіята които учителътъ е помислилъ че трѣбува да прибави на книгата.

Въ изборътъ на книгити трѣбува добрѣ да разглѣдва ми ако могатъ да удовлетворявѣтъ частната цѣль която имамъ прѣдъ видъ въ това или онова заведение, ва този или ози класъ. Не ще казване че единъ на прѣдѣченъ ходъ отъ по лесното на по мѣжното трѣбува да са пазѣ въ разнити отношенія. Рѣководството трѣбува, както самото име го показва, да бѣде кратко, и да оставѣ на учителътъ грижата за по подирнити развитія.

Изборътъ на книгити трѣбува да са оставѣ на управленіето на училищата или по-добрѣ още на единъ сборъ отъ учители. Въ сѣки случай, не трѣбува да иска ми да направимъ едно бързо измѣненіе, най-много когато е работата за граматика, скраченія отъ исторія и географія. Освѣнъ книгити, трѣбува щото едно училище да има черни дѣски, географически карти, образци за писаніе и рисуваніе, инструменти и прочее; добро ще е да опрѣдѣла ми онова което трѣбува да са намира въ сѣки класъ.

Въ едно училище въ което единъ само учителъ има да дава сѣчкити уроци, нѣй мыслимъ че можемъ да оставимъ на собственото му сѣжденіе работити които ученицити трѣбува да правѣтъ у тѣхъ. Нѣй можемъ още да не отрѣжда ми нищо въ тѣзи училища, дѣто учители имѣтъ чести сборове помежду си и дѣто тѣ са проумѣвѣтъ върху сѣчко което може да интересува заведеніето. Нѣ една твърдѣ голѣма сгода е за по горнити училища ако планътъ на прѣподаваніе показва съ единъ доста точенъ начинъ работата която ученицити имѣтъ да правѣтъ вънъ отъ уроцити. Отъ друга страна, учители знаятъ тогасъ онова което другарити имъ изискувѣтъ отъ ученицити, и тѣзи послѣднити, отъ друга страна, сѣ увѣрени да не бѣдѣтъ прѣтоварени съ работи или да нѣма да ги правѣтъ въ сѣщиятъ день. Нѣй мыслимъ прочее че трѣбува да показва ми въ кои части има работи да дава ми за въ домътъ; въ какво трѣбува да състоятъ тѣзи работи, и кои дни тѣ трѣбува да са давѣтъ. Нѣ трѣбува щото ревностьта на учители и желаніето което имѣтъ за да направѣтъ да на прѣднѣтъ ученицити, да не ги избранѣвѣтъ да испитувѣтъ ако, въ башината кѣща на сѣко дѣте, нѣй можемъ да му дадемъ потребното врѣме за да учи опрѣдѣлени уроци; не трѣбува да забравѣми че има много родители на които заниманіята искѣтъ помощта на дѣцата имъ. Сборовети въ които учители си съобщавѣтъ взаимно слѣдствіята на опитътъ имъ, ще бѣдѣтъ собствени да прѣдварѣтъ исклучителнѣтъ случай когото прѣдвидѣми. Въобще нѣй припорѣчва ми твърдѣ много сборовети; доброто което излѣзва отъ тѣхъ за училищата е несмѣтливо.

Нѣй можемъ да прибавимъ като притурка на планътъ за когото говорих ми, едно особно ученіе за сѣки класъ; това не ще бѣде нужно, безъ съмнѣніе, за единъ мѣжъ упражненъ въ искусството на прѣподаваніето; нѣ не е се тѣй за младити учители, понеже, чрезъ това срдѣство, тѣ ще знаятъ завчасъ какъ трѣбува да истѣлуквѣтъ разнити части на прѣподаваніето си и какви упражненія да правѣтъ въ него. Тѣ ще познаятъ най на прѣдъ какво мѣсто занимавѣтъ, въ планътъ на ученіето, клоновети на ученіята на класътъ съ който

сж натоварени. Учителът неможи да научи отъ планътъ, нити основата, нити формата на прѣподаваніето; нъ той ще намѣри въ него онова което опитътъ е потвърдилъ да е добро, кои сж книгити отъ които може да са съвѣтѣ съ плодъ за да са приготвя полезно за уроцити които трѣбува да даде. Ако едно таквось учение не са прави веднѣжъ за сѣкоги, нъ ако учителити прибавятъ въ него отъ врѣме на врѣме собствени си наблюдениа, доброто което ще излѣзе отъ това не ще бѣде освѣнъ по-големо за тѣхъ.

ВЪРХУ УЧЕНИЕТО И ВЪРХУ НАУКАТА ЗА ПРѢПОДАВАНІЕ.

VII.

Едно твърдѣ лъжливо начало е да искаме да улесняваме, колкото е възможно повече, учението на младежътъ; съ този начинъ, вѣй управляваме малко дарбити на душата, които, отъ тука даже, неможатъ да придобиятъ сила. Нъ има единъ начинъ за да улесните учението който не е врѣдителенъ за нити за развитіето на дѣцата, нити за здравината на обрзованіето. Той не състои въ да имъ избѣгнвате сичкити усилия и сичкити мѣнотии; нъ въ да не изискувате нищо отъ тѣхъ което да бѣде погорѣ отъ силити имъ; тѣй щото като не сж повикани на твърдѣ голѣми усилия, тѣ не губятъ вкусътъ къмъ трудътъ и удоволствіето което дава. Трѣбува, повече, да спомагате ревността на момчетата; да ги туряте въ добриятъ пѣтъ; да имъ показвате какъ трѣбува да постанватъ въ него, съ една рѣчь, да ги управлявате въ заниманията имъ, толкосъ дълго врѣме колкото имѣтъ нужда. Учителътъ трѣбува да търси кои сж срдѣствата които ученикътъ трѣбува да употребява за да успѣй по-добрѣ, когато са вижда да показва естествени расположенія малко благоприятни къмъ това или онова учение. Ако припоизнайте въ нѣкои отъ дарбити му, една слабостъ която го възбранива да напръднува толкосъ бѣржи, колкото бы трѣбало, добро ще е да дадете повече упражненія на тѣзи сжщи дарби. Най сетнѣ, трѣбува да насърчавате бавнити духове и да имъ правите тѣй трудътъ лесенъ и пріятенъ. Ето срдѣствата за да улесните учението които е сгодни да употребите.

Нѣкои учители сж много припорѣчвали като да трѣбува да улесняватъ и да ускоряватъ напръдѣцити, да турятъ въ таблички сичко това което трѣбува да са учи. Нѣй мислимъ че това срдѣство, употребено съ единъ разсѣдителенъ начинъ, може да бѣде прѣвѣсходно: най-напръдъ табличити турятъ редъ въ иденти, нѣщо което е една главна точка; сетнѣ нѣй ще можемъ, съ единъ поглѣдъ, да обгърнемъ сичкото изходно поле, напримѣръ въ прѣподаваніето на естественната исторія, на всеобщата исторія, на хронологіята и прочее. Учителътъ ще направи твърдѣ добрѣ да начертава, колкото е възможно, една таблица за приготвеніето на урокътъ си. Само нѣй ще забѣлѣжимъ че срдѣството за което е работата тука, прилича нѣ толкосъ на едно първоначално прѣподаване колкото на по горни учения. Едно срдѣство още повече важно за прѣподаваніето, то е да установите единъ голѣмъ редъ и една твърдѣ естествена свръска въ наслѣдіята на веществата: като го употребите, добро ще е да избирате единъ по естественъ ходъ

отъ колкото ходътъ начертанъ често въ нѣкои книги, инакъ твърдѣ дълбоки.

Нѣма учение което да пуца плодъ на часътъ когато остава ученикътъ хладнокръвенъ; и за това сжщити работи които прѣдставляватъ най много мѣнотии ставатъ пріятни и лесни, когато учителътъ знае да възбужда нѣкакъвъ интересъ къмъ прѣметътъ когото иска да прѣподава: това е срдѣството за да прѣдобіете вниманіето на ученицити. Казватъ съ много истина че да бѣде нѣкой тѣженъ е най голѣмиятъ кусуръ на прѣподаваніето. За да избѣгнете тѣзи тѣжа, и да интересувате момжкътъ, трѣбува да утвърдите вътрешната му дѣятелностъ върху прѣметътъ на урокътъ, и да удовлетворите любопытството му което е почти инстинктивно; убѣдете го, чрезъ нѣкои опити, че усилията му за да запомни това което му прѣподавате ще са увенчѣтъ съ сполука, глѣдайте, най-сетнѣ, щото сѣка задача която прѣдлагате, да събужда у него желаніето да я развѣрзва. Принужденіето, срдѣніето и нетърпеніето на учителътъ убива интересътъ когото трѣбуваше да влѣхнува учението. Твърдѣ лошо е да общавате една награда за сѣко усилие: интересътъ за който е тука работата не трѣбува да земе изворътъ си нити въ страхътъ нити въ надѣждата, нъ въ сжщиятъ прѣметъ и въ удовлетвореніето да усѣща че силити му са увеличаватъ и че придобива способностъ. Начинътъ споредъ който учителътъ дава уроцити си, упражнява едно твърдѣ честито вліяніе чрезъ животътъ когото знае да дава на прѣподаваніето, и чрезъ интересътъ когото туря самъ, било къмъ частта съ която е натоваренъ, било къмъ напръдѣцити на ученицити си.

Обрзованіето може да има прѣдъ видъ много цѣли наведнѣжъ. Тогава прочее когато сѣки клонъ занимава съвсѣмъ особно една каква да е дарба на душата, или разумътъ, или паметта, или чувството и прочее, той може още да са глѣда като разбудителенъ и възбудителенъ на други сили. Тѣй можете да сполучите съгласіето което трѣбува да владѣе въ развитіето на разнити дарби. Нъ не трѣбува никоги да изгубате отъ видъ главниятъ прѣметъ на урокътъ, и да испитувате точно ако многото цѣли не распрѣснужатъ твърдѣ тѣзи дарби. Когато трѣбува да са борите противъ распрѣснужаніето, трѣбува, колкото е възможно да осрдѣточвате дѣятелността върху сжщиятъ прѣметъ.

Не е рѣдко да виждаме сичката дѣятелностъ на ученикътъ, да са ограничаватъ въ да запомни кратковрѣменно науката която учителътъ распростира: не трѣбува, тѣй да става съ нея. Дарбити на душата трѣбува да са показватъ производителни, презъ, прѣди и послѣ урокътъ. Презъ прѣподаваніето, трѣбува сѣкоги да подканяте ученикътъ да казва онова което забѣлѣзва въ прѣметътъ когото му прѣдставлявате: трѣбува най-напръдъ да го карате да изговаря сжжденіето което има върху това за което е работата, и сетнѣ учителътъ трѣбува да прибавя на него онова което намѣри за полезно и нужно. Съ този начинъ вѣй ще упражнявате съ плодъ вниманіето, сжжденіето, прозорливостта и духътъ. За да държите въ упражненіе дѣятелността на ученикътъ, вѣй можете да го карате да зема бѣлѣжки или да дава смѣтка за това което е правило прѣметътъ ва урокътъ; тѣй, ще сполучите нѣ само едно удо-

влетворително изложеніе отъ онова за което е било рѣчь, нъ още ученикътъ ще спечели доста власть надъ себѣ си за да изиснява самъ единъ какъвъ да е прѣметъ. Вѣнъ отъ уроцити, вѣй ще възбудите собственната му дѣятелностъ като му искате, за частити които сж вдаватъ на него, едно приготвеніе; тѣй ще научите да познавате добрѣ въ какво е лишенъ той най много. Сетнѣ трѣбува да изискувате отъ него да науча изустъ това което е необходимо или полезно да знае. Послѣ, трѣбува да го карате да дава отчетъ писмено за слушанити уроци, или по добрѣ да му давате за прѣметъ на съзнаніе, нѣщата които е училъ, или онова което знае отчасти отъ нѣкакъвъ прочетъ. Най сетнѣ, трѣбува да оставяте нѣкои учения съвършенно на ученикътъ; защото често той научава твърдѣ добрѣ самъ, учителътъ тогасъ нѣма освѣнъ да испитва ако ученикътъ е дѣйствително научилъ нѣщо. Частниятъ учителъ, като си види малкото число момци които управлява, може да направи, въ тѣзи различни отношенія, много повече отъ общиятъ учителъ.

ЗА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪСПИТАНІЕ.

Тѣлѣснитѣ упражнения.

VII.

Нѣ само упражненіето въобще е собствено да опази здравіето на тѣлото, нъ има нѣкои упражнения които му даватъ способностъ на единъ купъ работи, за които, безъ това, то ще бѣде неспособно. Колкото повече дѣцата сж млади, толкосъ повече тѣ имѣтъ нужда отъ упражненіе. Слѣдователно, противно е на природата да изискувате отъ тѣхъ щото да стоятъ дълго врѣме спокойни, сѣднали или на сжщото мѣсто; и криво е дѣто нѣкои искатъ по нѣкоги да направятъ отъ това едно достоинство. Нѣка са радвами повече да глѣдаме въ тѣхъ живостта и вкусътъ къмъ движеніето, които сж здрави знакове за това здравіе безъ което най честити расположения бы были безполезни. Прѣди били дѣцата да са научатъ да ходятъ сами, ще бѣде твърдѣ по прилично да ги оставяте да опитватъ силити си на земята или по добрѣ още, на чистиятъ въздухъ, върху трѣвнѣти, отъ колкото да ги носите, съвсѣмъ повити, на рѣцѣти си, да ги водите на дѣтински теглички или да ги возите въ малки колца и други таквись машини. По кѣсно, правилото което трѣбува да слѣдвате е още сжщото, сирѣчь че трѣбува да карате дѣцата да правятъ чести упражненія, най много на чистиятъ въздухъ, и да не имъ налагате, презъ първитѣ години, занимания които изискуватъ щото тѣлото да стои дълго врѣме било право, било сѣднали, на сжщото мѣсто. Нъ това не стига още: трѣбува да глѣдате повече, като промѣняте упражненіята, да усвършенствувате физическото развитіе; съ други думи, трѣбува да употребите помощити на гимнастиката.

То е вече едно начало на гимнастика както да навикнете отъ твърдѣ рано, дѣцата да бѣдѣтъ господари на движеніята си. Нѣй можемъ безъ съмнѣніе, били и въ озрѣлата възраст, било съ помощта на разсѣжденіето, било съ непрѣкъснати усилия на вниманіе, да постигнемъ тѣзи цѣли; нужността ни научава още, въ теченіето на животътъ, много работи ко-

ито сми немарили да научимъ когато сми были млади. Нъ това ни става тогасъ безкрайно по мъчно и сполуката е рѣдко толкосъ пълна. Въобще, презъ първити години, нѣкои давѣтъ твърдѣ малко или не давѣтъ никакво вниманіе за движеніето и стоѣніето на тѣлото, освѣнъ ако тѣзи лица не са боятъ щото рѣстѣтъ или здравіето на дѣтето да не пострадѣтъ отъ това. Обикновенно, не е освѣнъ по късно, когато сѣдѣтъ нужно да наложѣтъ на дѣцата наблюденіето на приличіята и на добрити начини, дѣто нѣкои захващѣтъ да ги прѣдизвѣстѣвѣтъ и да ги корѣтъ върху тѣзи точка. Има родители които достигѣтъ тогасъ да мѣмрѣтъ, по строго, едно лошо стоѣніе, едно поздравеніе съ лѣвницата направено, колкото една безобразность на душата, колкото едно нѣманіе на отворность и на истинность. Сетнѣ тѣ прѣбѣгнувѣтъ на играніята, на хората за да поправѣтъ сичко онова което не е въ редѣтъ. Нъ не трѣбува да са залавями за това нити толкосъ късно, нити съ този начинъ. Има, наистина, таквись лоши навички на тѣлото които сѣ по тѣсно свързани отъ колкото вѣрвами, съ състояніето на душата; и понеже тѣ сѣ слѣдствие отъ вѣтрѣшнати наши расположенія, тѣ противодѣйствуваѣтъ, по редѣтъ си, върху тѣзи послѣднати. Нѣколко примѣри ще направѣтъ работата по ясна.

Нѣка прѣдположимъ едно дѣте което има вече една каква да е свобода въ употребеніето на членовети си. Било то че стои право или че отива съ повече или по малко бързина отъ едно мѣсто на друго, било че скача, че са катери, че сѣда, каквото и да захваща, съ една дума, то изражѣва една каква да е вѣтрѣшна дѣятельность. Нѣговата мисль и воля сѣ отправени къмъ една цѣль. То дава ухо; то иска да досегне едно нѣщо което има прѣдъ видъ; то показѣва удовольствіе, радость, надѣжда, страхъ, болка; то са сили да достигне до една каква да е височина, да покаже че може да са помини отъ една чужда помощ. Трѣбува щото да дѣйствува то отъ само-себѣ-си; то слуша внимателно това което казѣтъ другити, и ако дѣхѣтъ му е живо възбуденъ (въ смѣтаніето на умъ на примѣръ), то са вижда като да иска да извади идеята която прѣслѣдва, отъ първото нѣщо което му пада на рѣка, отъ едно перо, отъ една кърпа, и прочее. Нѣ само лицето му, нѣ още сичкото му тѣло изражѣвѣтъ мислити му и чувствата му. Ето нѣмѣтъ языкъ на природата. Нѣ съвсѣмъ друга е работата, ако дѣтето на възрастѣта въ която го прѣдположихми, са влѣче тукъ и тамъ, безъ цѣль, по земята, по столовети, по канепетата, по колѣннати на майка си. Бѣдете увѣрени тогасъ че тѣгага го мѣчи, че образити и иденти са разбѣркувѣтъ въ главата му, безъ рѣгъ и безъ свръзка. И при сичко това, нѣй виждами дѣца да навикнувѣтъ толкосъ на това състояніе на бездѣйствіе щото прикарѣвѣтъ тѣй цѣли часове, и често една значителна часть отъ деньтъ. Майката, слугинята, възрастнати братія и сестри не давѣтъ вниманіе на това, и могѣтъ безъ съмнѣніе тогасъ да са глѣдѣтъ по добрѣ работниги, отъ колкото ако дѣтето е дѣйствително дѣятельно. Нъ това послѣдното страда отъ него; то не са развива и тѣй зема плачевната навичка да стои незанимано, безъ да мисли за нищо, навичка която често то опазѣ се-

тиѣ презъ сичкіятъ си животъ. Има сѣщо тѣй на това една още по опасна неприлика. Незаниманото дѣте което пѣлзи или са тѣркаля зема лесно неприлични стоѣнія. Най-напрѣдъ, безъ да го иска; малко по малко, то си прави отъ това една игра, и тѣрдѣ често, лицата които сѣ тогасъ около него, по голѣмити братія и сестри спомѣгѣтъ, съ безмѣстни шегѣ, да угасѣтъ въ него чувствата на смиренность и срамливость, които трѣбува да са пазѣтъ сѣкоги съ най голѣма деликатность. По добрѣ е да позволявате на дѣцата да правѣтъ сичката възможна мѣлва, отъ колкото да ги оставѣте въ едно таквось състояніе. Навикнете ги, като туку могѣтъ да стоѣтъ прави и да са движѣтъ свободно, да имѣтъ сѣкоги една якость която да изражѣва една твърдѣ добрѣ опрѣдѣлена дѣятельность на духъ и въ отношеніе съ занимањята имъ.

УЧИТЕЛСКИЙ СЪБОРЪ ВЪ РУССЕ.

На 31-й миналий мартъ мѣсяцъ, за първи пѣтъ Руссе бѣде мѣсто на учителско събрѣніе. Учителыгъ, кои нарочно, а нѣкои случайно, са намѣрихъ въ Руссе, въ този честитъ день, събрахъ ся въ главното училище и отворихъ първото заседание на уч. сборъ, за разглѣданіе на уставѣтъ за «Учителско Дружество». — Онова, което мисляхмѣ, което така искрено желяхмѣ, и съ тупаніе на сърцето чяхамѣ да са осъществѣ, онова, казвамѣ, можемъ да кажемъ, че то вече са испълни и основный му камѣкъ ся тури. Въ първото и второто засѣданіе учителыгъ, (на брой, около, до 20-тъ души) разглѣдвахъ уставѣтъ, и, както ще виѣтъ по-долу читателыгъ, направихъ ся въ този уставъ нѣкои допълненія, като съврѣменно ся рѣши, въпрочѣмъ, че одобреніето или не, на тѣя допълненія, зависи отъ главный сборъ, който трѣба да стане презъ идѣщій юлий мѣсяцъ.

Че слѣдствіята на това дружество ще бѣдѣтъ отъ най добрыгъ, въ сяко отношеніе — не ще питаніе. Братско обличаваніе и любовь, съзнателно работаніе, съобщеніе на мислитъ за по доброто нарежданіе въ прѣподаваніето на наукыгъ въ народныгъ ны училища, обща программа, бѣдѣще улесненіе на учителыгъ въ морално и материално отношеніе — това сѣ такыва работы, щото дѣйствително, нѣй неможемъ, освѣнъ отъ души да пожелаемъ, щото това дружество да срѣщне братска помощ у сѣкы Българинъ.

Колко голѣма е была нуждата на това дружество, може да са забѣлжи не само отъ това, че мнозина учители, като не можахъ да присѣтствуваѣтъ лично на съборѣтъ, прибѣрзахъ да земѣтъ участіе писмено въ него, а другы, по далечното разстояние късно пристигнахъ; нѣ и отъ това юще, че и самыгъ общины (какѣто Видинската и пр., коя е прѣла на себѣ разноскагъ на двамата си учители) отъ сега вече ни подадохъ своята рѣкопомощъ.

За знаніе на сичкы, кои са интересувѣтъ отъ това дружество, нѣй извѣстѣваме, че за сега дружеството има редовны членове: 21; а членове благодѣтели — 7.

По причинъ на късото врѣме, какѣто са научаваме, има юще много учители, кои са изѣвили вече желаніе да станѣтъ рѣдовны членове, нѣй юще не сме получили писмата имъ. — За по добрѣ върѣжѣ на работѣтъ, въ учителский сборъ ся рѣши, да са извѣсти презъ печата (кѣто нѣй и извѣршамѣ презъ настоящето), че сичкы Г-да, които пожелаѣтъ да станѣтъ членове на това дружество или са интересувѣтъ за нѣщо да питѣтъ, нѣка ся отнесѣтъ, за сега, писмено или презъ печата до учителыгъ въ Руссе.

Ето и протоколѣтъ на учителскыгъ засѣданія:

1871. 30 и 31-й Мартъ. Руссе.

1-во и 2-о засѣданіе отъ учителыгъ за разглѣданіе на уставѣтъ за «Учителско Дружество.»

ЧЛЕНЪ 1-й отъ уставѣтъ ся преработи така: Намѣреніето на дружеството е, да са грижи за подпомаганіе и отхрѣната на сирачета учителскы и учителкыни отъ сичкы наши народны училища. Тѣй сѣщо и да опрѣдѣля различни сте-

пенди на учителыгъ и учителкыгъ, когато тѣй стигнѣтъ старость, или ги постигне нѣкое нещастіе, и, като честно сѣ слугували, немогѣтъ вече отъ старини или друго нѣщо, да са прочитавѣтъ съ учитескы трудове. И — да са старае за пѣравственното улущеніе на народныгъ ны училища, кои са издѣржѣтъ отъ черковныгъ общины.

ЧЛЕНЪ 6-й. Приносѣтъ отъ рѣдовныгъ членове на мѣсто 1/2 лира турска — да бѣдѣтъ 1 л. т.

ЧЛЕНЪ 39-й. Дружественный ковчегъ да са пазѣ или у Цариградското Читалище, или да са вложѣ за някое книжарско прѣлпратіе. Въпрочѣмъ, това ся оставѣ на общій сборъ да рѣши.

—о—

Наставленія за частныгъ приготвителны сборове.

Намѣри ся за нужно, десѣтъ дѣна прѣди да стане общій (главный) сборъ, да станѣтъ приготвителны или частны събрѣніа.

Тѣзы събрѣніа ще станѣтъ по споразумѣніе на учителыгъ отъ цѣлий съндѣжѣкъ (за сѣко мѣсто или както тѣ намѣрѣтъ сами за по сгоднѣ). На примѣръ, прѣполага ся да стане така: Руссе да има частно споразумѣніе съ Свищовъ, Разградъ и Силистра. Видинъ — съ Ломъ, Адліе, Враца, Берковница и Бѣлградчикъ. Тѣрново — съ Габрово, Дряново, Трявна, Елена, Лясковецъ и Ряховица. Пловдивъ — съ Калѣферъ, Карлово, Коприщица и др. Желѣзникъ — съ Казанлъкъ, Чирпанъ, Ямболъ и др. Велесъ съ околныгъ близны села и градове и пр.

Въ тѣя събрѣніа, тѣй трѣба да разглѣжѣтъ предложѣный уставъ (глѣдай: «Турция» 1871. брой 2-й и настоящій), и да направѣтъ бѣлѣжкыгъ си върху му, и въ сѣщото време да рѣшѣтъ по между си, сичкы ли ще ся явѣтъ на общій сборъ, или само нѣкои отъ тѣхъ.

Частныгъ или приготвителныгъ сборове, тѣя година, трѣба да станѣтъ отъ 1-й до 7-й Юля, най късно, за да могѣтъ учителыгъ, или събрѣныгъ изъ между имъ, да са намѣрѣтъ на общото събрѣніе най късно на 15-й Юля, кѣто ще са затвори на 25-й сѣщій мѣсяцъ. — Колкото за първы пѣтъ удобри ся, щото Руссе да е мѣсто за първото учителско събрѣніе.

Въ третѣто засѣданіе, кѣто стапа на 1-й Априль, като ся прочѣти настоящето, единодушно ся удобри и потвѣрди отъ присѣтствующыгъ.

Д. ЕНЧЕВЪ.

ДАВАНІЕТО СЪ ОТКУПЪ НА ДЕСѢТЪЦИТИ

Нищо по злополучно за населеніята и хазната колкото даваніето съ откупъ на десѣтъцѣти. Ашардѣята, — казѣвали сми го и повтарѣ ли сми го — е единъ истински бичъ за мѣстѣто. Ако годѣната е добра, той са ползува отъ нея; ако е лоша, той знае да намира единъ купъ извиненія и лоши причини за да стовари на правителството пагубата, повечето пѣти минѣ, кѣто прѣтѣрѣдѣ. За какво служатъ между правителството и населеніето посрѣдници какѣто Петра или Пасѣла?... Единѣтъ е огромно богатъ и той е направѣтъ имотѣтъ си въ десѣтъцѣти; другіятъ живѣй отъ много години като единъ миллионеръ, и той е живѣлъ отъ детѣтъцѣти. Тѣ купувѣтъ въ Цариградъ единъ или два сандѣжа, и дохождѣтъ тука да ги продажѣтъ пакъ на малки части кѣто опазѣтъ за себѣ си най-добрата за да са ползувѣтъ направо отъ нея. Тѣ съставѣтъ тѣй единъ купъ пѣявци които нападѣтъ, гладни, върху горкыгъ земледѣлецъ за да го изсмучѣтъ дори до послѣдната капка.

Нѣма мѣжнотія кѣто да не му направѣтъ, нѣма прѣтѣсненіе ча кѣто да не го подчинѣтъ за да достигнѣтъ цѣльта си. Едно отъ най болѣзнѣнати и кѣто докарѣва най-голѣмнати щѣти, то е да възбѣрапѣвѣтъ на селѣннѣтъ да дѣга жѣтѣта си прѣдѣ да са сѣгласѣ съ бирникѣтъ. Бурата дохожда и тя занѣся сичката жѣтва, сичката надѣжда на фамиліята кѣто я е полиѣвада съ потѣвети си. И гюмрюкѣтъ са даѣваше съ откупъ, и нѣй витѣхми Дѣзѣапрѣити, Рѣшидѣ-Ефендѣофѣити, Мисѣрѣловѣити да са убогатѣтъ отъ него въ малко години. Правителството же управленіето му; то намѣри разумни и честни чиновници, и то видѣтъ приходити на тѣй управленіе да са удѣлѣтъ, утрѣгѣтъ и учетѣвѣтъ въ рѣцѣти имъ. Нека направи сѣщото и съ десѣтъцѣти. То ще събере едно умноженіе на приходи въ сѣщото врѣме както и ще обѣлѣчи населеніята които плащѣтъ.

Разсѣжденіята които прѣдѣшествувѣтъ направѣхъ основата на едно изложѣніе, кѣто са прѣд-

стави отъ Саджъ паша на министерскитъ съвѣтъ въ 1689. Туй изложение са разглежда, прочети, прѣтълкува, забѣлза, разискува, въ сжщата година. Нъ заключеніята не можихъ тутакси да са приѣматъ, и ако да бяхъ могли, тѣ не можехъ да са приѣматъ за сичкити области. Правителство искаше прѣди сичко единъ опитъ. Опитътъ който трѣбуваше да са направи, са прѣдстави отъ самосебъ си по врѣмето на наименованіето на Саджъ паша въ службата на Валия на Айдинскитъ Вилаетъ. Като зе прошка отъ Великитъ Визиръ, Н. Прѣвсходителство, занасяше въ сжщото врѣме както и други инструкции, тѣзи да приспособи въ областта ни една система за непосредственно събиране. Като пристигна въ Смирна, той побърза да изучи мѣрките които трѣбуваше да са зематъ, и днесъ, той ги зе. Царството стана свой собственъ ашарѣѣ. То са ползува отъ добрата година, то са ползува отъ лошата: земята ражда сѣкоги въ турско. Отъ друга страна населеніята нѣма вече да страждатъ отъ притѣсненіята на бирникътъ. Бирникътъ не е вече единъ прѣсторень крадецъ; той е единъ човѣкъ отъ управленіето; единъ почтенъ човѣкъ, избранъ измежду най добрити. Той са заплаща добръ, той има сичкити желаеми гаранции. Ний можемъ да сме увѣрени че той не ще са опита никога да прѣправи дѣлото на Таквора, или Никола, Петра или Павла. Послѣ туй, той може да са свали, може да са накаже най строго. Първиятъ му интересъ е прочее да служи вѣрно на царството.

Даваніето съ откупъ на айдинскія Вилаетъ не е давало никога на хазната повече отъ 280 хиляди турски лири. Чрезъ непосредственото събиране, суммата ще замани безъ съмнѣніе 425 хиляди лири, и тѣзи 425 лири не ще са дължнеятъ неопредѣлительно на царството или по-добрь тѣ не ще са отказватъ вече. Това е обаче което са е случвало до 1871. Сега не ни остава освѣтъ да искаме приспособеніето на сжщата система и въ другити области на имперіята. Съ други думи, трѣбува да са принудятъ сичкити паша да бѣжатъ отъ нѣравнѣта на главнѣтъ ни управитель, най-много когато е работата за финанции. Съ други думи още, не трѣбува щото царството да бѣде на съвършенното прѣдаване на гобседити или банкерити. (Емпарсиалъ.)

— Ний са научаваме че царското правителство усвоило вече тѣзи сжща система и въ областити на Европейска Турція, сирѣчь че то са натоварило да събира непосредственно десѣтци: ний не можемъ освѣтъ да рѣкопльшемъ за тѣзи мѣрка на която нуждата са осѣщае до сега толкось живо между земеделскити населенія. (Р.)

ИЗВОДИ ОТЪ ДОПИСКИТИ НА "ТУРЦИЯ."

ЕДРЕНЕ. 5 април. Мы броемъ три Български училища днесъ въ града си; двѣ по стары и едно младо. Първѣтъ двѣ са въ твърдѣ разваенъ редъ и въ жалостно състояние; тѣ не отговарятъ съвсѣмъ на цѣльтъ си. Нъ нѣма нѣкой, който да разбира отъ гражданѣтъ ни защо служатъ училищата и каква цѣль иматъ. Третето, което е младото, то отива по-другояче ужъ, нъ нашитѣ хора тука като члѣжатъ всичко на готово никой не иска да жертвува за собственото си развитіе частъ отъ матеріалътъ си, който е необходимото сръдство за народный напредѣкъ. Мы обажяваме осърдіето на едно-двѣ лица, което показва къмъ реченното училище съ щедрѣтъ си помощъ, нъ пакъ скѣрбимъ, зашто имамы толкось и толкось хора богаты, отъ които сѣкой единъ може да обдѣржа едно и двѣ училища, безъ да му купне работата каквото туй което сега имамы; нъ глѣдамы съ жалость, че тѣ сж ся отѣглили на странѣ и ся вардятъ петь пары да не имъ поиска нѣкой за народно дѣло! Ето това е което ни задава страхъ, че рѣченното училище като нѣма кой да го поддѣржа пеще можи да съществуватъ за дълго врѣме и че Лотаріята, която ся появи вчера отъ 1000 билета издадена отъ настоятелството му е единственното доказателство на пропаданіето му.

Имахмы и Читалище (за да не кажѣ имамы) което ся отвори прѣди 11 мѣсяца въ което ся събирахмы всѣки празниченъ и недѣленъ день за да прочитамы българскитѣ вѣстци и другы различни периодически списанія; нъ нѣмамы честта да го видимъ напредѣнато въ членовѣтъ си, каквото ся надѣяхмы. То изъ начало броеше до 30 редовны членове, нъ отпослѣ тыя членове са распрѣснахъ, и днесъ само писарѣтъ и касіерѣтъ и

двама-трима отъ членовѣтъ ся които го посѣщаватъ. Читалището ни отъ много врѣме е осамотено, нъ има надѣжда че пакъ ще ся види и по-здравѣ отъ първѣтъ членове за и патъ на единъ тунейдскы чиракъ, който подкопа основаніето на Читалището като внушава сатанинскы мысли на членовѣтъ му за распрѣсваніето имъ и съставеніето на друго Читалище въ другъ махалѣ, по-причина че Читалищнытъ членове не му повѣрихъ нѣкоя служба както касіеринъ или писарь отъ които службы е наученъ да ся ползува. Гражданѣтъ ни сж прикѣснали сѣкое сношеніе съ този чиракъ и Читалището го исклучи отъ членството му.

РУССЕ 25 марта. На великія четвъртъкъ вечертъ, въ време на богослуженіе, когато са четехъ 12 евангелія по рѣдѣтъ църковенъ, не помня добръ на четвъртото или на петото евангеліе щомъ са искара, внезапно са чу силно истракване на църковния прозорець и надъ женитѣ гдѣто седяха, отъ което истракване джачѣтъ сж строши и изгромоляхъ парчетѣтъ въ църква, този шумъ изведнашъ послѣдѣваха отъ сжщото мѣсто два три гласа браво! браво! браво! Отъ кого мыслите да е извършено това, Г-не, Редакторе, отъ некой піени хора ли или дивн кинези. Не; въ тѣзи вечеръ не вѣрвамъ да намеришъ никого піянь, а и да има и онъ б агоговей предъ Божій храмъ, кинези пѣжъ слава Богу немаме; тогасъ пакъ и да ма питате отъ кого е да кажа по име не искамъ, не го приема перото ми. Но каква полза да научи имената имъ цѣль свѣтъ, когато тука зависн работѣтъ да ся управн или юще развали отъ съотечественицити ни русенци които малко и голѣмо и познава вече. А на вази и на почт. вы читатели ще кажа че тѣзи господиновци сж двама отъ цивилизацияраните Българи! Единѣтъ е който ся беше завзелъ да оправя работитѣ на отечеството си Елена прѣди да оправя себе си. А другиятъ нъ обещахъ ся да не обаждамъ личностѣтъ имъ за туй да вы кажа какво послѣдува отъ този случай послѣ. Секи, вѣрвамъ, ще мысли че тези дѣрзостни Богохулици сж ся наказали отъ свѣщенството ни или отъ общинатѣ. Но жалостно нешто, тези които требаше да ги изобличатъ, истинахъ и до днесъ сж хладнокрѣвни. Само единъ отъ младите ни чувствителни събратія, Г. Никола А. Живковъ, укори това нешто. На втората вечеръ (на распетіа петакъ) Г-нъ Н. Живковъ сказа словце твърдѣ трогателно врѣхъ страданіето и распятіето на Исуса Христа.

Младиятъ витія, говори словото си красноречиво и съ распаленъ духъ; той свѣрши съ тѣи думи: «Да умре некой за пріятелятъ си, благодарѣлятъ си, това е най естествено нешто. Но, да умре некой за непріятелятъ си, за противникѣтъ си, такъвзи примѣръ нито имаме въ исторіята да е сторилъ човѣкъ. Това еи противъ природѣтъ. Но, спаситель нашъ Исусъ Христосъ, примера на распятіето на когото имаме прѣдъ очи, за въспоманіе на което сме сж събрали сега въ негова домъ, е сторилъ къмъ насъ това голѣмо снискожденіе. Опъ са распалъ на крѣсть, умрѣлъ за насъ, неговите врази. Тогасъ колко сме дължни ний за това му голѣмо благоволеніе. Много, прѣ много сме дължни, но признателность поне малко да сторимъ; да славиме неговото име и да го защищаваме отъ хулителн, не чувамы ли като ни казва въ Св. Евангеліе «земи си крѣста и ела подире ми.» Трѣба да разбереме че съ това той ни казва, че за да станемъ близки нему, трѣба да сме готови секой частъ да умреме за неговото име. Но колко жално като предъ нашитѣ очи сж хули Христовото име, когато чуйме съ ушите си да ся хули и уподобява негова домъ на смѣшно театрално прѣдставленіе, и оставами хладнокрѣвни къмъ хулителите. Наистенна тешко на казаніе чакатъ богохулителите на сълѣтъ който ще стане прѣдъ Божій прѣстолъ. Но не треба да са оставятъ непаказани и отъ земните закони. Но дано всевишній вразомъ синца ни за да не подпадаме подъ такъвъ тежакъ грѣхъ. Дано онъ пѣхъ управн въ пѣтътъ който води въ вечно блаженство. »

Това сичко до колкото запечатахъ въ умѣтъ си, изговори почтеніята ми събратъ за заключеніе на словото си, тѣй съ распалѣнъ умъ щото ми са стори че ако имаше отъ преде си богохулителн бы ги унищожилъ. И мисляхъ си отъ тези слова ще почувствува съотечественицити и може бы да сторятъ нешто на смутителите отъ първата вечеръ. Но нищо и до сега, азъ като ушъ тукашанъ помжчихъ ся да подканя некои пріятелн и роднини да искатъ удовлетвореніе въ име-

то на църковата отъ но пусто, сичкы ми казаха; нейше лязжѣ сана! какъ ще кажите и вѣй Г-нъ Редакторе?

— Ний ще кажемъ че постѣпката на двѣти наши цивилизарани лица е осѣдителна и тя трѣбува да са накаже. (Р.)

ТЕЛЕГРАФИЧЕСКИ ДЕПЕШИ.

Версайлъ 24 априлія. Никаква бытъа не стана до сега. Монтвалеріенъ слѣдува да бомбардирва позиціити на бунтовницити. Нови подкрѣпленія отъ войски пристигатъ тука отъ сичкити страни.

Берлинъ 24. Заемѣтъ отъ 24 милиона талери са удобри. Князь Бисмаркъ обявн че Прусцити не сж испразнили още твърдинити, ако Франція и да плати условеніятъ половинъ миліонъ. Германія не е никакъ расположена да даде леснини на Франція и ще пази строго прѣдварителнити условія за миръ.

Мадритъ 24. Г. Кастелларъ, въ името на републиканцити каза въ кортесити че ще гони царувающата династія и той извѣстилъ въ сжщото врѣме, че ще направи едно прѣдложеніе за сваденіето ѝ.

Пеща 25. Вѣстницити упорствуватъ върху пріеманіето на една бодрѣ политика къмъ истокъ и подканятъ правителството да отблѣсне сѣко стремленіе за разбѣркване на мирѣтъ.

Берлинъ 26. Съдатити отъ ландвера ся распуснахъ и тѣ могатъ слѣдователно да захванѣтъ вѣтхити си заниманія.

Стразбургъ 26. Въ сичкити училища на Алзасъ, прѣподаваніето на гермаскіятъ языкъ сж обявило задължително.

Парижъ 26. Едно извънредно вълненіе владѣй въ градѣтъ. Общината е рѣшена да са защищава до смѣртъ; 500 баррикади са издигнахъ въ разни махали; 6 отъ тѣхъ ще са укрѣпятъ значително.

Версайлъ 27. Въ събраніето, Г. Тіеръ, въ едно слово, върху положеніето, казва че войската е днѣсь добръ устроена и че дѣятелни операціи захванали противъ Исси; той оплаква нужността на една борба за защитата на съединеніето и на истинната свобода; той показва че правото е отъ къмъ страната на прѣдставителити на страната, защищава събраніето което е либерално, и обевява че никои не заговаря пагубата на републиката. То са твърдѣ рѣкопльскало.

СЪКАКВИ НѢЩА И НОВИНИ

— Нѣкои отъ тукашнитѣ вѣстници бѣхъ извѣстили че нѣкаква си българо-грѣцка комисія са съставила за да изработи нова погода между Българити и грѣцката патріаршія. Тѣзи вѣстници прибрѣзахъ даже да обнародѣтъ и точки за погужденіе на тѣзи комисія. Сичко това е лѣжа. Истинната е че царско-о правителство е натоварило свои чиновницн за да убѣдѣтъ патріарха да пріѣме царскитѣ фирманъ; друго нищо нѣма.

— Българскитѣ съборъ захвана тѣзи недѣля редовнитѣ си засѣданія за разискуваніе на уставѣтъ. Казвѣтъ че тѣзи седмица той щѣлъ да даде такриръ на Високата Порта за избиранието на Ексарха, тѣй както и да подложи на одобреніе членѣтъ отъ уставѣтъ касателно до принадлежностити на Ексарха. Ний мыслимъ че съ тѣзи прибрѣзана постѣпка, ако я направи, българскитѣ съборъ ще разбѣрка още повече работата. Ний сме на мнѣніе че той по умно бы постѣпалъ ако члѣка, за да иска воля за избиранието на Ексарха, щото уставѣтъ да са свѣрши.

— Грѣцката патріаршія врьчила тѣзи недѣля единъ протестъ на Великитѣ Визиръ и на посланицити сръщу продажбата на черковнитѣ имоти въ влашко.

— Есадъ паша, тръгна за Берлинъ за да честити, въ името на Султана, гермаскіятъ императоръ, върху възвишеніето му на имперіята.

РЕДОВНА ПРИТУРКА НА В. "ТУРЦИЯ", отъ брой 9-тиѣ.

Продава са по 20 пари.

(Цариградъ, 20 Априлія 1871.)

Его изложеніе на Българскіятъ Съборъ което са връчи на Н. В. Аали паша и за което говорихми въ послѣдната си притурка :

Ваше Высочество !

Събрани съ дозволеніе на Царското Правителство въ столицѣтъ на Имперіѣтъ за да изработимъ единъ уставъ за церковното управление на Българскіятъ Екзархіѣ споредъ както е заповѣдано отъ Царскій Ферманъ, първата наша длъжностъ, еще прѣди два мѣсеца, быде да представимъ чрезъ Ваше Высочество предъ Негово Величество Султанътъ, милостивый нашъ Господаръ дълбокожъ признателностъ на Българскіятъ народъ когото представляваме. Днесъ когато веки приближавамы до края на дѣлото си, желаемъ да изразимъ повторително същиты признателны чувства къмъ Императорското Правителство на което благоволителното расположеніе постоянно ся чувствува всѣка минута въ тойзи съборъ както и въ всичкій народъ. Ный имамы непоколебимо убѣжденіе че това благоволеніе на Царското Правителство не ще ни липса никогѣ и че наскоро ный ще имамы честь да предложимъ за потвърденіе на Ваше Высочество окончателныйтъ результатъ на нашиты дѣла, и да искамы дозволеніе за избираніе на Екзархъ. Това наше убѣждане за най добрыты намѣренія на Царското Правителство къмъто нашіятъ народъ ны прави да стоимъ спокойны, даже и всрѣдъ единъ голѣмъ шумъ който става отъ нѣколко врѣмя относително до събираніе на нѣкои лица, опрѣдѣлены, казвать, отъ Правителството съ цѣль да разискать пріятелскитъ образомъ нѣколко точки на императорскіятъ ферманъ, които Негово Святѣйшество Цариградскій Патріархъ представлявалъ ужъ за антиканонически, съвѣсмъ що увѣренъ за противното и отъ другы православны църквы.

Ваше Высочество, ный не знаемъ като какво омже да има основно въ тия слуховы, нъ обичамы да вѣрваме, увѣрени сме даже, че Царското Правителство естественъ хранитель на законодадени на нашій народъ церковны правдины, не ще са никогѣ рѣши да положи въ разисканіе единъ актъ отъ една такава голѣмѣ важность какъжто има царскій ферманъ, и че днесъ, когато предлежи не вече да ся рѣши Българскіятъ въпросъ, окончателно рѣшенъ предъ всичкій свѣтъ чрезъ този ферманъ, но да приспособимъ въ нашѣтъ Екзархіѣ плодородныты принципы на тойзи актъ чрезъ единъ уставъ, основанъ на канонитъ на нашѣтъ православнѣ църквѣ, всѣко споразумѣніе, което бы имало за цѣль да преиначи въ каквото бы было ферманътъ ще са счита като нарушеніе на единъ основенъ царскій законъ, което отъ нашѣ странѣ не можемъ никогѣ да приѣмемъ. Както го вече казахми въ единъ прѣдварителенъ рапортъ, Българети не съ ся отказали да ся споразумѣять съ Негово Святѣйшество цариградскіятъ патріархъ за нѣкои подробности кои-

то самъ ферманътъ предвижда. Но никакъ не е съобразно, мыслимъ, съ правдѣ, да ся позага въ разисканіе съдържаніе на единъ ферманъ, на когото противнѣтъ странѣ упорствува да не припознава никаква стойность. Ный сме были и сме всякога готови да ся споразумѣемъ съ Негово Святѣйшество патріархътъ за реченыты подробности, но тогасъ само, когато онъ склони да припознае царскій ферманъ, който е за насъ самата регула за поведеніе въ церковнѣтъ нашѣ работѣ.

Такыва съ, Ваше Высочество, размышленіята, които възбужда у насъ слухътъ касателно до горѣспомяненныты събранія на нѣкои си лица, за това като молимъ покорно Ваше Высочество да благоволи да ги земне въ мѣдро и благосклонно вниманіе, имамы честь да сме

Вашего Высочество
смирнѣйшіи и покорни слугы.
(Слѣдвать подписити).

— Споредъ свѣдѣніята които зехме вчера отъ Ортакой разискуваніята върху уставътъ за управленіе на Българската Екзархіѣ щѣли да са свършять тѣзи недѣля. Този уставъ щѣлъ тогасъ да са прѣведе на турски и да са подаде за потвърденіе на В. Порта.

— Научявами са че царското правителство дало заповѣдъ щото за напредъ сичкити актови на българскіятъ съборъ да са полагагы на В. Порта на турски и български.

— Миналіятъ понедѣльникъ сутриньта, вапорьтъ Бизантіонъ мина презъ босфорьтъ съ костити на патріархъ Григоріѣ V.

Ний захванахми седмата година на вѣстникътъ си и съ божіята помощъ ще я искарами съ тѣзи редовность, съ която сме са отличавали до сега. Тѣзи година обаче не ни бива твърдѣ отъ къмъ матеріалната страна ако и да засвидѣтельствувахъ нашити съотечественници твърдѣ живи симпатіи къмъ вѣстникътъ ни, по причина на една голѣма бѣда която ни са случи прѣди деветъ мѣсеца по сѣдѣствіе на побѣгнуваніе на единъ нашъ пріятель на когото бѣхми станали кефилъ и за когото платихми повече отъ 70 турски лири. За да слѣдувами прочее тихо изданіе на вѣстникътъ, както сме навикнали, ний молимъ нашити добри настоятели и спомоществователи да благоволятъ да ни внесжъ тѣзи година колкото е възможно по скоричко стойностьта на листовети които пріѣмжъ за да можемъ да посрѣщамы редовно текущити разходи на вѣстникътъ споредъ обичаятъ ни и да пріѣмемъ новити букви които сме поржчали и за които трѣбува да платимъ една сума доста голѣмичка за насъ.

— Миналата сѣбота, генералъ Игнатіевъ прідруженъ съ свитата си има честьта да са пріѣме отъ Султана и да връчи на Н. Величество голѣміятъ кордонъ отъ Святи Андреѣ. Тѣзи декорация са оцѣнява на 100,000 рубли, Знакови отъ голѣміятъ кордонъ на святи Александра Невски са дадохъ също тѣй на Великіѣѣ Визиръ и на други високи чиновници отъ имперіята.